

Henning Mankell – några ord till hans minne

Jag föddes och växte upp i Borås. Under några år på 60-talet var jag skolkamrat på Högre Allmänna Läroverket med Henning Mankell. Jag gick på reallinjen, han på latin. Han var med i våra "dixie-gäng" på den tiden, som träffades och höll igång på "skutt", skoldanser och ibland på Stora Torget vid Muren mittemot Rådhuset. Han var en trevlig och omtyckt kamrat som hade en egen stil med den obligatoriska duffeln och en lång mörk lugg. Han var lite "djupare" än de flesta av oss andra. Minns att hel del tjejer svärmade för honom, de tyckte nog han var spännande. En gång var han lite intresserad av en av mina systrar. Min bror Lennart kände honom också. De hade politiken, kampen mot Apartheiden i Sydafrika gemensamt bland annat.

Henning, 14 år, elev på Högre Allmänna Läroverket i Borås, första årskursen på Latinlinjen, 1962 (foto från Skolkatalogen 1962-63)

Våra vägar skildes bara efter några år. Han och hans familj flyttade, vart kommer jag inte ihåg. Bara några år senare hörde jag talas om honom då han "blev" författare och kom ut med en bok – *Bergsprängaren*, 1973. Den första i min kamratkrets som blev författare – det reagerade man ju på. Några år senare – 1984 – blev han chef för Kronobergsteatern i Växjö och stötte då naturligtvis ihop med min bror som bodde och fortfarande bor där.

Nästa gång jag träffade Henning var någon gång i slutet av 80-talet i Göteborg på Centralstationen då jag arbetade för Greenpeace. Därefter har det endast blivit några kortare samtal under senare år då jag varit på Bokmässan i Göteborg, där Henning ofta varit med för att hålla föredrag och signera böcker. Senast vi sågs – 2013 – tyckte han att jag blivit väldigt "korthårig" och lite svår att känna igen. Det var snällt sagt eftersom jag egentligen borde benämnas som flintskallig. Han frågade även efter min bror Lennart. Jag lyssnade till hans föredrag och insåg att han blivit betydligt "djupare" än 1962, då vi sågs första gången i Borås. Blev mycket imponerad. Han var otroligt klok, smart och uttryckte sig på ett fantastiskt medryckande och engagerat sätt. Han får ihop det hela – vad han än pratar om.

Henning håller föredrag på Bokmässan i Göteborg 28 september 2013 (foto Göran Värmbby)

När jag var i Sydafrika på ett uppdrag som energikonsult hösten 2013 passade jag på att besöka Kapstaden. Där såg jag flera av hans böcker i bokhandelsbutiker inne i stan. Jag brukar ofta "intervjua" alla möjliga människor när jag är ute och reser – bland annat på grund av att jag många gånger skriver reseberättelser för olika tidskrifter och ändamål. Så även i Kapstaden. Jag brukar fråga om det finns några kända svenskar som folk känner till. Zlatan Ibrahimovic ? Nej, vem är det ? Däremot visste många vem Henning Mankell var. Inte dåligt. Men Sydafrika ligger ju inte långt från Mocambique och Maputo där Henning har bott i många år. Dessutom är han "stor", känd och populär i hela Afrika eftersom han har gjort Afrikas röst hörd i Europa och Västvärlden. Jag sänder Henning och hans familj en tanke och mitt deltagande.

Göran Värmbby 2015-10-07